

Otázky na bakalárske štátne skúšky pre 3.ročník denného a externého štúdia v akademickom roku 2011/2012

I. okruh: Podnikové hospodárstvo a financie

1. Základné otázky ekonomickej teórie.

Predmet, rozdelenie a metódy ekonómie, nástrahy v ekonomickom uvažovaní, triáda ekonomických problémov, základné ekonomické zákony. Nová ekonomika v procese globalizácie.

2. Úloha štátu v trhovom hospodárstve – ekonomické funkcie štátu

Názory na úlohu štátu v ekonomike. Vývin ekonomickej úlohy štátu. Trh a jeho fungovanie. Subjekty trhu. Trhové zlyhania.

3. Meranie a vyjadrenie výkonnosti ekonomiky.

Hrubý domáci produkt a hrubý národný produkt. Metódy výpočtu hrubého domáceho produktu. Hrubý a čistý produkt. Nominálny a reálny produkt. Čistý ekonomický blahobyt.

4. Peniaze, úrokové sadzby a menová politika.

Peniaze, úloha a funkcia peňazí v trhovej ekonomike. Úrokové sadzby a ich úloha v trhovej ekonomike. Faktory ovplyvňujúce úrokové sadzby. Menová politika, nástroje menovej politiky. Menová politika ECB.

5. Ekonomický cyklus, inflácia a nezamestnanosť.

Jednotlivé fázy a druhy ekonomického cyklu, podstata, meranie, druhy inflácie, rozdelenie inflácie, podstata nezamestnanosti, meranie nezamestnanosti, druhy nezamestnanosti. Úloha štátu v zmiernovaní ekonomických výkyvov.

6. Trhový mechanizmus, dopyt a ponuka.

Podstata trhového mechanizmu, druhy trhov, individuálny dopyt a jeho činitele, krivka dopytu, individuálna ponuka a jej činitele, krivka ponuky, cenová elasticita dopytu a cenová elasticita ponuky.

7. Typy konkurencie.

Základná charakteristika dokonalej a nedokonalej konkurencie. Formy nedokonalej konkurencie a ich charakteristické črty. Podstata a formy monopolu. Fungovanie oligopolu a monopolistickej konkurencie. Protimonopolná politika.

8. Rozdeľovanie dôchodkov a kvalita života.

Dôchodky a kritériá členenia dôchodkov. Rozdeľovanie bohatstva. Ekonomická stratifikácia spoločnosti, hmotný blahobyt a kvalita života.

9. Podstata a postavenie podniku v trhovej ekonomike.

Podnik a podnikanie, podstata a riziko podnikania. Význam a úlohy podnikania. Okolie podniku a jeho štruktúra. Životný cyklus podniku.

10. Typológia podnikov.

Právne formy podnikania, živnosti, obchodné spoločnosti, družstvo. Podniky podľa vlastníctva, charakteru produktu, odvetvia, technicko-organizačnej charakteristiky a veľkosti. Európske právne formy podnikania.

11. Podnikové produkčné faktory

Elementárne, dispozitívne a doplnkové produkčné faktory. Neobežný majetok podniku, metódy odpisovania. Obežný majetok, jeho štruktúra a oceňovanie. Ľudské zdroje podniku, ich získavanie a využívanie.

12. Produkčná činnosť podniku

Výrobok a jeho tvorba. Zákonitosti výrobného procesu. Typy výroby, výrobný program, výrobná kapacita a jej určovanie. Podsystemy obsluhy výroby, predvýrobné a povýrobné činnosti.

13. Náklady firmy.

Podstata nákladov, členenie nákladov – variabilné, fixné, hraničné, celkové, priemerné, náklady v krátkom a dlhom období, druhové a kalkulačné členenie nákladov. Manažérske chápanie nákladov.

14. Činnosti podnikového transformačného procesu

Členenie činností podnikového transformačného procesu, nákup materiálových vstupov, jeho plánovanie a riadenie, riadenie zásob, predaj produktov. Vedecko-technická činnosť, inovácie a výrobková politika.

15. Podstata riadenia korporácií

Typy firiem podľa spôsobu organizácie. Vznik a vývoj korporácií. Manažérske a behavioristické teórie podniku. Zastupiteľský konflikt a asymetrie informácií. Modely riadenia akciovkej spoločnosti.

16. Finančné riadenie podniku

Obsah, princípy a postupy finančného riadenia podniku. Finančné ciele podniku. Určenie potreby kapitálu podniku. Zdroje podnikového kapitálu. Kapitálová a finančná štruktúra podniku. Náklady kapitálu. Finančná páka. Riadenie aktív. Čistý pracovný kapitál. Riadenie hotovosti, pohľadávok, zásob.

17. Financovanie podniku, jeho majetková, finančná a kapitálová štruktúra

Potrebný objem kapitálu podniku. Členenie finančných zdrojov. Dlhodobé vlastné a dlhodobé cudzie zdroje financovania. Krátkodobé zdroje financovania.

18. Investície a ich hodnotenie

Investície – ich podstata, význam a poslanie. Klasifikácia investícií. Jednoduchá budúca a jednoduchá súčasná hodnota investícií. Budúca a súčasná hodnota hotovostných tokov. Budúca a súčasná hodnota anuity. Metódy hodnotenia investícií.

19. Finančné výkazy

Prehľad základných finančných výkazov a ich úloha. Súvaha. Základné členenie aktív a pasív. Vlastný kapitál. Cudzie zdroje. Kapitálová štruktúra podniku. Výkaz ziskov a strát. Výkaz cash-flow. Vzájomná previazanosť a vypovedacia schopnosť základných finančných výkazov.

20. Hodnotenie finančného rizika. Finančná analýza podniku.

Charakteristika a klasifikácia finančných rizík. Riziko jednej investície. Riziko portfólia. Zdroje informácií pre finančnú analýzu. Metódy finančnej analýzy. Analýza pomerových ukazovateľov. Základné ukazovatele likvidity, rentability, zadlženosti, aktivity, trhovej hodnoty.

21. Podstata a systémy manažmentu.

Vznik, podstata a vývoj manažmentu, prehľad manažérskych škôl a teórií. Vznik vedeckého riadenia, moderné prístupy v manažmente. Pragmatizmus v manažmente, porovnanie amerického a japonského manažmentu.

22. Funkcie riadenia, plánovanie a rozhodovanie

Sekvenčné a priebežné funkcie riadenia. Úlohy a obsah funkcie plánovania, druhy plánov v podniku, tvorba podnikových plánov, strategické plánovanie, podstata korporatívnej a podnikateľskej stratégie. Manažérske rozhodovanie a jeho metódy.

23. Organizovanie ako funkcia manažmentu

Organizácia a organizovanie, tvorba organizačnej štruktúry, typy organizačných štruktúr. Organizačno-riadiace normy. Sieťová a virtuálna organizácia. Autorita, delegovanie, centralizácia a decentralizácia.

24. Kontrola ako funkcia manažmentu.

Postavenie kontroly v rámci funkcií riadenia. Kontrola a jej efektívnosť, proces kontroly, predpoklady úspešnej kontroly, metódy kontroly, manažérska diagnostika, kontrola kvality procesov a výstupov.

25. Riadenie ľudských zdrojov, motivácia, riadenie tímov.

Podstata, poslanie, úlohy a funkcie riadenia ľudských zdrojov v podniku. Zabezpečovanie pracovníkov v podniku, podniková kultúra, pracovná motivácia zamestnancov, teórie potrieb, teórie motivačného procesu, motivačný program podniku, vedenie a rozvoj tímov.

II. okruh: Medzinárodný obchod

1. Úloha medzinárodného obchodu v národnom hospodárstve.

Funkcia medzinárodného obchodu. Teritoriálna a tovarová štruktúra svetového obchodu, systémové faktory ovplyvňujúce rast medzinárodného obchodu. Svetové hospodárske prostredie, jeho význam, funkcia. Megatrendy a faktory rozvoja SHP.

2. Význam teórie medzinárodného obchodu v ekonomickej vede.

Definícia medzinárodného obchodu. Vývoj a fázy. Význam a funkcia medzinárodného obchodu. Základné dôvody, pre ktoré sa firmy usilujú zapojiť do medzinárodného obchodu.

3. Podstata platobného styku v zahraničnom obchode a jeho formy.

Formy financovania v zahraničnom obchode. Hladké platby. Výhody a nevýhody. Banková záruka a jej význam v zahraničnom obchode. Krytie nákladov bankovej záruky.

4. Ceny a clá. Ich význam v medzinárodnom obchode.

Tvorba cien v zahraničnom obchode. Faktory ovplyvňujúce tvorbu cien. Metódy stanovenia cien na zahraničných trhoch. Podstata a členenie ciel. Colná politika SR v rámci EÚ.

5. Franšízing ako metóda predaja tovarov a služieb.

Výhody a nevýhody franšízingu. Zásady medzinárodného franšízingu. Využitie franšízingu v činnosti firiem. Osobitné druhy zahranično-obchodných operácií v ekonomike štátu. Vývoz, dovoz, výmenné obchody, viazané obchody a ich formy.

6. Základné inštitúcie EÚ.

Európsky parlament, Európska rada, Európsky súdny dvor, Rada Európy a ich význam. Úlohy a postavenie v EÚ.

7. Globalizácia a inštitucionalizácia medzinárodného hospodárskeho života.

Globalizácia a jej faktory. Pozitívne a negatívne aspekty globalizácie. Medzinárodné hospodárske organizácie. OSN, OECD, WTO (GATT), MMF, WB, EBRD. Technické prekážky zahraničného obchodu v ponímaní WTO.

8. Priame zahraničné investície a ich význam v medzinárodnom podnikaní.

Definícia priamych zahraničných investícií. Formy, metódy a motívy investovania. Pohyb priamych zahraničných investícií. Prostredie a funkčné miesto medzinárodného podnikania.

9. Vybrané aspekty rozvoja Európskej únie.

Európska únia a jej a rozširovanie. Maastrichtské konvergenčné kritériá. Lisabonská stratégia. Špecifiká Višegrádskej štvorky, reálna konvergencia ekonomík a regionálne rozdiely.

10. Marketingové prostredie.

Marketing – podstata a význam. Marketingové makroprostredie – demografické, geografické, ekonomické, politicko-právne, kultúrne, technologické, prírodné. Marketingové mezoprostredie a mikroprostredie.

11. Marketingový mix.

Marketingový mix. Výrobné programy. Elementy výrobkov. Klasifikácia výrobkov. Značenie výrobkov. Balenie výrobkov. Krivka životného cyklu výrobku. Cenové programy. Cenová elasticita. Komunikačný mix. Nástroje reklamy.

12. Analýza zákazníka.

Faktory ovplyvňujúce správanie zákazníka. Model čiernej skrinky. Sekvenčný model nákupného procesu. Typy rozhodovacích situácií. Fázy rozhodovacieho procesu. Poznávaci nesúlad. Krivka adopcie. Matica konverzie.

13. Analýza a meranie trhov.

Analýza trhu. Relevantný trh. Primárny dopyt a jeho analýza. Selektívny dopyt a jeho analýza. Trhový segment. Kritériá segmentácie. Cieľový trh a cieľový marketing. Základné indikátory trhov a spôsoby ich merania.

14. Analýza konkurencie.

Konkurencia. Analýza konkurencie. Štruktúra konkurenčného poľa. Úroveň konkurencie. Priama a nepriama konkurencia. Porterova analýza konkurenčných síl. Percepčné mapy. Popis vzťahov s konkurentmi. Identifikácia zdrojov konkurenčnej výhody.

15. Výskum trhu.

Výskum trhu. Primárny, sekundárny a terciárny výskum. Techniky primárneho výskumu. Druhy otázok a typy škál. Výberový súbor a spôsob jeho tvorby. Špeciálne výskumné techniky (focus group, panel, omnibus).

16. Determinanty rozhodovania o medzinárodnej marketingovej stratégii.

Význam zahraničných trhov pre zvýšenie exportu krajiny. Potenciál medzinárodného trhu. Politické a ekonomické faktory, hospodársky systém danej krajiny. Importné podmienky na zahraničnom trhu. Znalosť kultúry.

17. Stratégie vstupu na zahraničný trh.

Zahraníčný trh. Metóda výberu zahraničného trhu. Proces screeningu. Analýzy konkurencie a silných stránok pre úspešné podnikanie v zahraničí. Stratégie vstupu na zahraničný trh.

18. Medzinárodný marketingový program a jeho využitie pri zvyšovaní exportu.

Medzinárodný marketingový program a jeho elementy. Výrobová, cenová, distribučná a komunikačná politika. Stratégie vývozu.

19. Úloha a funkcie distribúcie.

Kanály distribúcie. Typológia kanálov. Predpoklady, výhody a nevýhody. Plánovanie a riadenie distribučných ciest. Distribučné orgány vlastné a mimo podnikové.

20. Logistika, jej význam, obchodná logistika.

Druhy skladov a ich funkcia. Spätná logistika. Aktívne a pasívne logistické prvky distribúcie. Druhy dopravy.

21. Služby, ich vlastnosti a klasifikácia

Podstata a vlastnosti služieb, klasifikácia služieb všeobecne a podľa jednotlivých hľadísk, služby ako predmet podnikania. Služby a štruktúra ekonomiky. Úloha služieb v novej ekonomike.

22. Poskytovanie obchodných služieb v ekonomike

Obchodné služby. Internacionalizácia a externacionalizácia obchodných služieb v procese globalizácie, hlavné ukazovatele potenciálu a výkonnosti obchodných služieb, úloha a funkcie obchodných služieb v ekonomike SR.

23. Charakteristika finančného systému.

Finančná stránka ekonomických procesov. Vymedzenie finančného systému. Základné prvky finančného systému. Úloha finančných inštitúcií pri sprostredkovaní. Finančné inštitúcie a finančné služby. Charakteristika a klasifikácia finančných inštitúcií. Faktory ovplyvňujúce zmeny v štruktúre finančných inštitúcií.

24. Finančné dokumenty.

Charakteristika a klasifikácia finančných dokumentov. Vlastnícke cenné papiere, dlžnicke cenné papiere. Deriváty. Cenné papiere a ich emisia ako zdroj financovania firiem.

25. Finančné trhy.

Charakteristika a klasifikácia finančných trhov. Burza a mimo burzové trhy. Kurz cenných papierov. Úloha finančných trhov v alokácii zdrojov. Medzinárodné finančné trhy, ich charakteristika a miesto v trhovej ekonomike. Devízové kurzy a devízový trh. Vplyv zmien devízových kurzov na ekonomiku a na firmy.

V Prešove, 3.01.2012

Doc. Ing. Vojtěch Spáčil, CSc.

Doc. Ing. Soňa Hurná, CSc.